

Skatteutskottets betänkande

1978/79:5

med anledning av motion om enhetlig tull på vissa kläder

Motionen

I detta betänkande behandlas motionen 1977/78:940 av Elis Andersson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar om en enhetlig tull för s. k. överkläder enligt följande:

A. av ändlösa syntetiska fibrer	13 %
B. av ändlösa regenererade fibrer	17 %
C. av annat textilmaterial	15 %

Yrkandet innebär att tullsatsen för tulltaxenummer 61.01 C överkläder för män eller gossar, av annat textilmaterial än som avses under A och B (av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer), höjs från 13 till 15 %, som är tullsatsen för tulltaxenummer 61.02 C omfattande motsvarande överkläder för kvinnor, flickor eller små barn.

Frågans bakgrund m. m.

Som skäl för yrkandet åberopas svårigheterna att numera skilja mellan dam- och herrkläder och möjligheterna att härigenom utnyttja tullbestämmelserna för att göra orätmätiga vinster.

Av punkten 3 under anmärkningar till 61 kap. i tulltaxan framgår att för tillämpning av nr 61.01–61.04 bl. a. gäller att artiklar som ej är igenkännliga vare sig som kläder för män eller gossar eller som kläder för kvinnor eller flickor skall tulltaxeras enligt nr 61.02 eller 61.04, dvs. såsom avsedda för kvinnor, alltefter beskaffenheten.

I övrigt fastställs klädernas könshänförlighet med utgångspunkt i bl. a. knäppning, blyxtlås, storlekar m. m.

Bakgrunden till tullskillnaden mellan dam- och herrkläder redovisas i detaljmotiveringen till 1952 års tulltaxekommittés förslag till tulltaxa (SOU 1956:15). Beträffande konfektionsindustrins allmänna behov av tullskydd anförde kommittén följande:

Bedömandet av tullförhållandena på detta område kompliceras av svårigheten att beräkna det nuvarande tullskyddet. När det gäller att applicera gällande tullsatser på den inhemska produktionen föreligger sålunda stora vanskligheter, då den i produktionsstatistiken använda redovisningen i väsentliga hänseenden avviker från den som användes i handelsstatistiken och tulltaxan. Även beräkningen av tullbelastningen på råvarorna och därmed konfektionsindustrins faktiska tullskydd (nettotullskydd) erbjuder betydande svårigheter. Med reservation för den osäkerhet som sålunda

vidlåder beräkningarna må emellertid anföras de i tabell 64 återgivna uppgifterna rörande tullförhållandena på detta område; siffrorna för importen avviker ofta betydligt från produktionen och har därför angivits för sig men kan på grund av importens ringa andel i konsumtionen icke tillmätas någon avgörande betydelse för bedömningen.

Tabell 64. Tullnivåer för konfektionsartiklar.

	Värde 1950 (inkl. tull)	Incidenser och tullbelopp											
		1950		1954		Normal		Industrin		Handeln		Förslag	
		mkr	%	mkr	%	mkr	%	mkr	%	mkr	%	mkr	%
Produktion:													
brutto.....	839,0	15,0	109,4	12,1	(88,3)	14,7	107,5	20,2	147,6	11,5	83,6	14,4	105,0
netto.....		8,8	64,2	7,2	(52,5)	7,3	53,3	11,2	81,7	7,2	52,5	7,0	51,1
Import.....	40,1	10,2	3,7	8,3	(3,1)	15,4	5,6	20,3	7,4	11,3	4,1	15,7	5,7

Anm. Tabellen grundar sig på 1950 års statistik, och angivna tullbelopp avser 1950 års prisnivå (siffrorna för 1954 är fiktiva belopp, erhållna genom att applicera 1954 års incidenser på 1950 års värden). Bruttoincidenserna för 1954 har erhållits genom att omräkna 1950 års siffror med användande av prisindex 120 (ungefär motsvarande ändringen i socialstyrelsens konsumentprisindex för kläder och skor).

Av tabellen framgår bl. a. att industrins nuvarande nettotullskydd genomsnittligt sett ungefär motsvarar normalstorleken och att även handelsyrkanden beträffande textil- och konfektionsartiklar innebär ett nettotullskydd för konfektionsindustrin av ungefär denna nivå under det att industrins motsvarande yrkanden skulle innebära ett avsevärt högre tullskydd.

Konfektionsindustrin torde i de flesta länder vara en typisk hemmamarknadsindustri, och i vårt land behärskas marknaden helt av den inhemska produktionen. Någon omständighet av beskaffenhet att rent allmänt motivera ett högre tullskydd för denna industri än genomsnittet torde icke föreligga. Importökningen under den senaste tiden förändrar icke bilden i stort och utgör enligt kommitténs uppfattning icke skäl för ett starkare tullskydd. Framhållas må å andra sidan att nära samband råder mellan textil- och konfektionsindustrierna, varför ett stöd åt textilindustrin genom ökat tullskydd skulle kunna bli illusoriskt, om icke även konfektionsindustrin i stort sett kunde hålla sin ställning på marknaden. Kommittén har med hänsyn bl. a. till denna omständighet icke heller funnit skäl föreligga att i stort sett underskrida normaltullnivån. Denna ligger omkring 17 % för varor av rayon- eller syntetsilke och omkring 14 å 15 % för varor av annat material. Emellertid föreligger vissa olikheter mellan skilda områden av konfektionsindustrin, varför det kan vara befogat att på vissa punkter vidtaga avvikelser från normaltullsatsen. Frågor om dylika avvikelser behandlas i det följande under varje enskild position.

Beträffande herrkonfektionen fann kommittén särskilda skäl tala för en lägre tullsats än den föreslagna tullsatsen på 15 % för ylle- och bomullskonfektion i övrigt:

Av tabell 66¹ framgår att en tillämpning av normaltullsatserna i fråga om de viktigaste artiklarna, nämligen ylle- och bomullskonfektion, skulle innebära en avsevärd höjning av den nuvarande tullen, och detta gäller icke blott bruttotullen utan även konfektionsindustrins nettotullskydd. Då herrkonfektion torde vara den gren av nämnda industri som är minst utsatt för utländsk konkurrens, synes anledning icke föreligga att vidtaga en så stor tullhöjning, utan kommittén föreslår en jämkning nedåt av normaltullsatsen till 13 % av värdet.

Regeringen följde på denna punkt kommitténs förslag som sedermera fastställdes i den tulltaxa som antogs av 1958 års A- och B-riksdagar.

De här avsedda tullsatserna har sedermera kvarstått oförändrade och är GATT-bundna i enlighet med den tulltaxa som riksdagen antog hösten 1967 som ett resultat av den s. k. Kennedyronden. Bindningen innebär att Sverige väl kan sänka tullsatserna men inte höja desamma utan förhandlingar inom GATT med de av höjningen berörda länderna, som därvid normalt skall erhålla en mot höjningen svarande kompensation genom sänkning av tullarna på andra varor.

F. n. pågår en förhandlingsomgång inom GATT som skall vara avslutad under hösten 1978. Därvid behandlade frågor avser uteslutande tullsänkningar. Sverige har i fråga om textilområdet anmält att några tullhöjningar inte kommer att begäras, men att några tullsänkningar inte heller kan medges.

Slutligen kan nämnas att utskottet inhämtat att Konfektionsindustriföreningen tillstyrker att ifrågakvarande tullar görs enhetliga om det sker genom höjning av tullen på herrkläder. Generaltullstyrelsens tulltaxeringsenhet vitsordar att den nuvarande tullskillnaden mellan herr- och damkläder i vissa fall medför komplikationer i samband med tulltaxeringen.

Utskottet

Med hänsyn till svårigheterna att fastställa om s. k. överkläder är avsedda för män eller kvinnor yrkas i motionen att enhetliga tullsatser fastställs för sådana kläder genom en höjning av tullsatsen för vissa mansöverkläder. Med överkläder avses i tulltaxan i huvudsak all konfektion som inte kan betecknas som underkläder. För konfektionskläder av ylle eller bomull utgår tull med 13 % om de är avsedda för män eller gossar men i övrigt med 15 %. Bakgrunden till denna tullskillnad är att den svenska herrkonfektionsindustrins ställning vid bestämmelsernas tillkomst ansågs vara mycket stark och mindre hotad av import än damkonfektionsindustrin.

Utskottet kan ansluta sig till den i motionen uttalade uppfattningen att enhetliga tullsatser för konfektionsvarorna skulle vara att föredra med hänsyn till bl. a. de problem som uppdelningen i dam- och herrkläder i vissa fall kan skapa i samband med tulltaxeringen. De skäl som en gång motiverade

¹Ej redovisad här

skillnaden i tull mellan dam- och herrkläder har inte längre någon aktualitet och detta i förening med klämodets utveckling talar för en enhetlig tullsats. På grund av våra internationella åtaganden på tullområdet bör emellertid riksdagen inte utan föregående förhandlingar besluta om en sådan tullhöjning som yrkandet i motionen innebär. Riksdagen är däremot oförhindrad att sänka tullen på damkonfektion för att nå den eftersträvade enhetligheten. En sådan åtgärd kan dock knappast komma i fråga med hänsyn till tekoindustrins trängda läge. Rent formellt finns inga hinder för att frågan om tullhöjning tas upp vid de GATT-förhandlingar som nu pågår, trots att dessa hittills uteslutande avsett tullsänkningar. Att i ett sådant läge föreslå en tullhöjning skulle därför framstå som en förhållandevis extraordinär åtgärd som enligt utskottets mening endast bör tillgripas om tullhöjningen ingår som ett led i ett krisprogram för att rädda en särskilt utsatt bransch eller i därmed jämförligt sammanhang. Motionärens avsikt är att skapa bättre förutsättningar för en riktig tulltaxering och även om utskottet i och för sig anser att denna strävan så vitt möjligt bör stödjas anser utskottet sig mot bakgrund av den angivna situationen inte nu kunna tillstyrka bifall till den föreslagna tullhöjningen.

Utskottet, som således finner yrkandet om en enhetlig tull på överkläder sakligt motiverat, förutsätter att regeringen bevakar möjligheterna att i lämpligt handelspolitiskt sammanhang genomföra den i motionen avsedda tulländringen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1977/78:940 i den mån motionen inte kan anses besvarad genom vad utskottet anfört.

Stockholm den 27 september 1978

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), andre vice talmannen Tage Magnusson (m), Alvar Andersson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Tage Sundkvist (c), Olle Westberg i Hofors (s), Kurt Söderström* (m), Hagar Normark* (s), Johan Olsson (c), Curt Boström (s), Margit Odelsparr (c), Bo Forslund (s) och Wilhelm Gustafsson (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.